

7/13877

6K=76

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : 58778001/610/ 3309725
Konu: Bursa Milletvekili
İsmet BÜYÜKATAMAN'ın (7/13877)
Esas Nolu Soru Önergesi

22-02-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-99554 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/13877 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (2 sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN'A AİT (7/13877) ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

Özel hayatın korunması herşeyden önce bu hayatın gizliliğinin korunması, başkalarının gözleri önüne serilmemesi demektir. Yalnız kendisi veya kendisinin bilmesini istediği kimseler tarafından bilinmesini istemek hakkı, kişinin temel haklarından biridir. Arama, temel haklardan özel hayatın dokunulmazlığı ve gizliliği hakkını ihlal eden ve gereksiz yapıldığında insan onurunu kıran bir davranıştır. Bu sebeptendir ki, mutlak bir zaruret olmadıkça bu yola başvurulmaması gerekir. Modern toplumlarda diğer kişi haklarında olduğu gibi özel hayata saygı da sınırsız bir hak niteliğinde değildir. Bazı hallerde bu haklara da müdahaleler gerekli olmakta ve bazı önemli nedenlerle kişi kimi ihlallere katlanmak durumunda kalmaktadır. Özel hayatın gizliliğine ilişkin olarak Anayasa'nın 20. maddesinde getirilmiş bulunan dokunulmazlık ilkesine, adli soruşturma ve kovuşturmanın gerekleri bir istisna teşkil etmektedir. Bu husus 20. maddenin içerdiği açık özel bir sınırlama nedenidir. Adli soruşturma ya da kovuşturmanın gerektirmesi halinde özel hayatın gizliliğine dokunulabilecektir. 20. maddeyle getirilen temel ilkeye ikinci istisnayı kanunun açıkça gösterdiği hallerde usulünce verilmiş hâkim kararı bulunmak koşuluyla kişinin üstünün, özel kâğıtlarının ve eşyasının aranabilmesi ve bunlara el konulabilmesi hususu oluşturmaktadır. Bu istisna kuralına istisna teşkil eden ve 20. maddedeki genel ilkeyi sınırlayan üçüncü husus, yine kanunda açıkça gösterilmekle beraber gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kanunun yetkili kıldığı merciin emriyle özel hayatın gizliliğine dokunulabilmesidir.

Anayasa'nın II. kısmının II. bölümünde "Özel Hayatın Gizliliği ve Korunma" başlığı altında yer alan 20. maddesine göre, "Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir". Kişinin bu haklarını kullanabilmesi amacıyla Anayasanın 20/II fıkrası gereği, "Kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamayacağı gibi, bunlara el konulması da mümkün değildir". Bunun yanı sıra, Anayasa'nın 21. maddesinde, kişinin konutuna girilemeyeceği gibi, arama yapılamayacak ve eşyasına da el konulamayacaktır. Bunlara ek olarak Anayasa'nın 22. maddesi gereği de haberleşme özgürlüğü engellenemeyecek ve gizliliğine dokunulamayacaktır. Anayasa hükümlerinden başka, 5237 sayılı yeni TCK ile 5271 sayılı yeni CMK'da özel hayat ve bu hayatın gizliliği konusunda önemli ve yeni hükümler getirilmiştir. Türk Medeni Kanunu'nun 23, 24 ve 25 inci, BK. 49 uncu maddelerinde yer alan hükümler doğrultusunda "Kişilik Hakkının Korunması" başlığı altında, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesinde ilgililerin hakları korunabilir. Türk Medenî Kanunu'nda yer alan bu düzenlemenin yanı sıra, 4857 sayılı İş Kanununda ve de Bilgi Edinme Kanunu'nda, kişisel verilerin korunması ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 56 ncı maddesinin uygulanması nedeniyle Kurum tarafından açılan ceza davaları sonucu verilen kararlarda (Yargıtay 15. Ceza Dairesi) konu "dolandırıcılık" suçu açısından değerlendirilmiştir.

Hukuk davalarında ise, Kurum tarafından 5510 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin uygulanması ile ilgili olarak yürütülecek iş ve işlemlerde izlenecek yol gösterilmektedir. (Yargıtay 10 uncu Hukuk Dairesi'nin verdiği, 28/11/2010 tarihli ve 2010/15895 Esas, 2011/16159 K. sayılı kararı)

Yukarıda yapılan açıklamalar muvacehesinde, 5510 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin uygulanması ile ilgili olarak yargıya intikal eden davalar sonucu verilen kararlarda da görüleceği üzere konu, özel hayatın gizliliği açısından irdelenmemiş, Kurumca yürütülen iş ve işlemler yönünden değerlendirilmiştir.

Bu itibarla, özel hayatın gizliliğinin sınırları korunmak koşuluyla birlikte yaşamayı tespit etmek mümkündür.

Kurumca, hak sahibi konumundaki eş veya çocuğun, boşandığı eşiyle eylemli olarak birlikte yaşaması halinde, hak sahipliği sıfatının ortadan kalkması nedeniyle gelir ve/veya aylıktan yararlandırılmamakta, ancak fiilen ayrılma ya da eşinin ölümü halinde, talepleri Kurumca değerlendirilmektedir.